

BIBLICKÉ ÚKOLY

IV. čtvrtletí 1928

Úvahy o proroctví Izaiášově

(2. část.)

**Dary 13. soboty (29. prosince) určeny jsou
pro Střední Ameriku.**

Vydavatel a nakladatel:
ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ
V BRNĚ-KRÁLOVĚ POLI

1. úkol. — 6. října 1928. Zač. sob. 17.30.

»Aj, Bůh váš!«

Izai. 40. kap.

Úvod.

Mnohé oddíly, které budou probírány v tomto čtvrtletí, vztahují se zvláště na poslední dobu. To lze také říci o 40. kapitole: V ní se jeví jakási shoda se zvoláním: »Aj, Bůh váš!« To znamená: Vizte Jež jako svého Stvořitele, svého Vysvoboditele, svého Soudce, svého Pastýře, vizte Jež jako přicházejícího Krále!

Otázky.

1. Které utěšující poselství posílá Bůh svému lidu? Izai. 40, 1. 2. Pozn. 1.
2. Co zvěstuje Bůh prostřednictvím jistého »hlasu«? Kdo podle Nového zákona naplnil toto proroctví? V. 3—5.; Mat. 3, 1—3.
3. Co kromě toho měl oznamovat tento hlas? Co měl říci o slově Boha našeho v zřejmé odlišnosti od podstaty všelikého těla? Izai. 40, 6—8.
4. Který příkaz dostává Sion jako »posel radostné zvěsti«, a jaký příkaz dostává Jerusalem, též jako »poselství radostné zvěsti«? V. 9. Pozn. 2.
5. Které oznámení se jeví jako podstatná část tohoto poselství? V. 10.
6. Co se praví zde zároveň ve smyslu připodobnivém o Kristu? V. 11. Srovnej s tím Jan 10, 1—16.
7. Jak znázorňuje prorok potom tu velikou moc Boží? Izai. 40, 12.

8. Jakou otázku dává se zřením k moudrosti Boží? V. 13. 14. Pozn. 3.
9. Jací se jeví býti národové před Ním? V. 15—17.
10. Jak ukazuje prorok, že jest zcela marný každý pokus, chtěl-li by někdo vypoodobnit Boha? V. 18—20.
11. Které mimo to srovnání této velikosti Boží a nicotnosti člověka — čtyřmi otázkami uvedené — ještě pak následuje? V. 21—23. Pozn. 4.
12. Jak je vyličená krátkost lidského života? V. 24. Pozn. 5.
13. Která otázka daná již v 25. verši je opětována? Co způsobuje veliký dojem; uvažuje-li se o moci a moudrosti Boží? V. 25. 26.
14. Jakou výčitku činí Bůh Jákobovi a Izraeli? V. 27.
15. Jak málo je odůvodněn jejich stesk? V. 28. 29.
16. Jak se může vésti i »mládeži« a »mládencům«, když se namáhavě pohybují? Ale jaká však jest přednost těch, »kteří očekávají na Hospodina?« V. 30. 31. Pozn. 6.

Poznámky.

1. Hřích sám o sobě, ať kdekoli se vyskytuje, jest Bohu odporný; ale dvojnásobně je odporný Jemu při těch, kteří znají pravdu. Světlo přináší s sebou odpovědnost. Kdo zná pravdu a trvá-li přece v hříchu, má větší vinu než někdo, který nezná Boží poselství pro naši dobu. Proto Bůh kárá svůj lid v míře dvojnásobné. Ale to se neděje z nenávisti, jako nelze říci, že zahradník nenávidí vinný keř, který přiřezává. Spíše lze říci, že Bůh miluje svůj lid a proto posílá jemu nyní poselství útěchy a slibování. Ono zní: »Potěšujte, potěšujte lidu mého!« dí Bůh váš; »mluvte upřímně mému městu Jerusalemu. Přivolávejte jemu, že jeho doba utrpení jest

u konce, že jeho vina je zaplácena, neboť z ruky Hospodinovy přijal dvojnásobný trest za všechny své hříchy.«
Menge.

2. Toto poselství nemá býti dáváno někde v skrytě. Sion jako posel má spíše vystoupiti na horu vysokou, kde jej každý může viděti i slyšeti, a tam má mocně povýšiti svého hlasu. To však neznamená nic jiného než ono zvěstování anděla v Zjevení (18. kapitola); vzkřiknutí silně hlasem velikým«, to »mocné volání«. Ale první část tohoto poselství zní: »Aj, Bůh váš!«

»Dítky Boží mají oznamovati jeho slávu. Ve svém životě a ve své osobité povaze mravní mají zjevovati, co milost Boží pro ně učinila. To světlo Slunce spravedlnosti má vyzařovati v dobrých skutcích — v slovech pravdy a svatého činění.« («Gleichnisse«, str. 409; staré str. 415.)

3. Tyto otázky jsou tak dávány, že se na ně musí odpověděti záporně. Ke každé z nich musí býti odpověď: »Nikdo«. Právě toto dávání otázek vzbuzuje mocný dojem. Bůh jest počátkem, původem, zdrojem všeho jsoucna (bytí). Nikdo nebyl před Ním; nikdo Jej »nevyučoval« nebo Jej »necvičil«.

4. (21. verš lépe): »Zdaliž nevíte? Nic-li jste o tom neslyšeli? Nebylo-li vám to od počátku zvěstováno? Cožpak jste nesrozuměli, co základy země učí?«
(Menge.)

5. »Sotva že jsou sázeni (štípeni), sotva že sáti (zaseti), sotva že jejich peň zapustil kořeny do země, tu zavane již na ně, tak že usychají a vichr je zanáší jako plevu.« (Menge.)

6. »Považme, že modlitba je zdrojem naší síly. Kdo jakožto duchovní dělník pracující pro Pána chce míti úspěch, nesmí s chvátáním konati své modlitby, aby ihned zpět odkvapil, aby něco uspořádal, co by podle

jeho mínění jinak mohlo být promeškáno nebo zapomenuto. Kdo si tak na Boha jen zběžně vzpomíná, nevěnuje-li dosti času k duchovnímu přemýšlení, k modlitbám a očekávání na Pána, aby ho tělesně i duchovně posílil, ten bude brzy unaven. On nepocítí nic z toho napomáhajícího, oživujícího vlivu Ducha Božího, nezakusí žádného občerstvení i oživení a nezíská tím unavenému tělu svému ani svému znavenému mozku potřebné ulehčení, kterého se nám dostává z osobního styku s Kristem.« (»Test.« VII. 243.) Čti Žalmy 27 a 14.

—○○○—

2. úkol. — 13. října. Zač. sob. 17.18.

Hospodinova výzva k nepravým bohům.

Izai. 41. kap.

Uvod.

»Obírejte se s 41. kapitolou proroka Izaiáše a hleďte dospěli k plnému porozumění jejího významu.«

(E. G. W.)

Zatím co v 40. kapitole (pror. Izai) Bůh je nám vyličen jako Stvořitel, v této (41. kapitole) je výzva k lidem, aby přistoupili a bylo svědky jeho předpovídání. Pán je chce vyučovati o budoucnosti, zvláště o vystoupení toho, který je označen jako »od východu, v spravedlnosti povoláný« (Izai. 41, 2.). Bůh chce tomuto muži dáti »národy«, jemu podmaniti »krále« (zemí). V. 2. A třebaže není jménem jmenován, přece můžeme s určitostí míti za to, že je to Kýros, nebo-li Cýrus, jehož jméno se vyskytuje po prvé. Izai. 44, 28. a 45, 1. verši, o mnoho let před jeho narozením.

Bůh dává každému dostatečný důvod k víře. Také v této kapitole podle smyslu praví k Izraelským: Ozná-

mím vám budoucnost. Podle toho můžete poznati, že já jsem Bůh. Zároveň však vybízím bohy, aby vám pověděli, co má přijíti. Oni toho nemohou učiniti. Ale upozorňuji-li vás nyní na toho muže, kterého vzbudím, a vy uvidíte-li, že se toto předpověděné přesně vyplnilo, jak jsem řekl, pak z toho můžete usuzovati, že já v pravdě jsem Bůh, Stvořitel nebe i země.

Otázky.

1. S kterým vybídnutím obrací se Bůh k »ostrovům« a k národům? Izai. 41, 1.
2. Jaké vylíčení dává v těch následujících otázkách o muži z východu? V. 2. 3. Pozn. 1.
3. Z čeho lze vysvětliti jeho objevení se? V. 4.
4. Jaké úsilí se jevilo v oné době u lidí? V. 5. 7. Pozn. 2.
5. Jakým způsobem jest Bůh pamětliv svého lidu ve spojení s předchozím? V. 8. 9.
6. Jak hledí Pán povzbuditi? V. 10.
7. Jak se povede těm, kteří »v nepřátelsví jsou rozničeni proti lidu Božímu?« V. 11. 12.
8. Jaké utěšující ubezpečení dává Pán svému lidu? která dvě jména si dává? V. 13. 14.
9. K čemu jest povolán Izrael v ruce Boží? Jak to sám bude pociťovati? V. 15. 16. Pozn. 3.
10. Které přeslavné zaslíbení dává Bůh pro tuto dobu těžkosti? V. 17. 18.
11. Co zamýšlí Pán učiniti s »pouští« a »planinou«? Proč? V. 19. 20.
12. Které vybídnutí jde nyní k bohům národů? V. 21. 22.
13. Jaký rozsudek vynáší Bůh po další výzvě k nim? V. 23. 24.
14. Koho oznamuje Bůh předem? V. 25. Pozn. 4.

15. Které zajištění zahanbující pronáší Hospodin proti modlářům? V. 26.
16. Co učinil Bůh se Sionem a Jerusalemem? V. 27. Pozn. 5.
17. Ale na kterou nemožnost u nepravých bohů opět Hospodin obrací pozornost? V. 28. 29.

Poznámky.

1. Blížif se smysl původního asi takto překládanému: »Kdo od východu vzbudil muže, jemuž vítězství jde vsčříc krok za krokem? Kdo dává národy jemu v ruce a dává jemu krále pošlapávat, aby jeho meč je učinil jak prach (»je odvanul jako prach«) a jeho lučičtě jako plevy je rozehnalo (»jako plevy je odválo«)? aby se (tak rychle) za nimi mohl hnáti, bez pohromy (tak bezpečně) za nimi táhnouti, aniž by jeho nohy cestou umdlévaly (»tak že se zdá, jakoby se svýma nohama nedotýkal cesty«)? (Menge.)

Cýrus, král perský, zakladatel druhé říše světové, jest zde tímto mužem »od východu«. Viz úvod.

2. Prorok vylučuje zde ony poměry, jaké měly nastati po Cýrově zmocnění se země. Ostrovy a národové dostanou strach a jeden druhého bude se báti, avšak Bohu nebudou »se blížití«. (Menge.) Toto blížení se bezpochyby se vztahuje na smlouvy mezi Lydií, Babylonem a Egyptem proti Cýrovi. Přece však místo, aby důvěřovali Bohu, vzývali své modly a ujednávali se o zřízení zvláště dobrých a silných bohů.

»Zajisté těchto slov, která byla napsána o učinitelích model za starodávna, mohlo by se použití s případnějším účelem, jako hesla nynější doby pro vzdělávání osobitě povahy mravní: »Jeden druhému pomáhal a říkal bratru svému: »Posilň se!« (»Bud' srdnatý!«)

[»Erziehung«, str. 294.]

3. Měl přijíti čas, kdy Izrael opět panoval. Jako nástroj Všemohoucího měl národy potříti («jako hory». Jerem. 46, 13. 18.; kap. 51, 24. 25.). Přejde také ještě den, kdy Izrael Boží nebude již déle vůní života pro tento odbojný svět. Pak Bůh nebude již světu v jeho odboji promíjeti pro ostatky spravedlivých. Spíše následkem jeho odporu a jeho násilných činů proti jeho lidu budou naň vylity koflíky jeho hněvu. Potom bude země vyprázdněna a pustá. Ale lid Boží bude v ten den plesati v něm a chlubit se v Svatém Izraelském.»

4. »Já, (však) jsem vzbudil (muže) od severu a ten přitáhne, — od východu slunce toho, který vzývá jméno mé. A on pošlapá knížata I»správce kraje« nebo-li »místodržící« jako hlinu, a jako hrnčíř, který hlinu hněte.« V. 25. podle novějších překladů.

Opět zde je obrácen zřetel na Cýra. On měl přijíti od severu a od východu. Zatím co veškeré zástupy vojska táhly kolem Arabské pouště a proto od severu vtrhly do Palestiny, přišel on ve skutečnosti přece od východu.

5. »Jako první řekl jsem k Sionu: »Vizte, vizte, tu jest to nyní!« a dal jsem zvěstovati Jerusalemu radostné poselství.« (Menge.)

— 000 —

3. úkol. — 20. října. Zač. sob. 17.03.

Vyvolený Boží; světlem pohanům.

Izai. 42. kap.

Úvod.

V této kapitole jest dílo Kristovo jasně zvěstováno. On jest ten Vyvolený Boží. To je označení, které se vyskytuje šestkrát v této části knihy Izaiášovy. On jest

laskavý, tichý a trpělivý. Nepřichází, aby život uhasil, nýbrž aby jej roznítil, ne aby nuznými opovrhoval, nýbrž aby jim spomáhal. I tam, kde je jen hasnoucí knot, nevzdává se naděje. Také dříve neustane, dokud dílo nedokoná. Mnozí slepí uvidí světlo, kterým veškerý lid na povrchu země má býti podnícen k oslavování Pána.

Otázky.

1. Která dvě jména v tomto oddíle prorocství klade Kristu? Co prohlašuje Bůh o Něm? Izai. 42, 1. Pozn. 1.
2. Jak zněla předpověď o jeho činnosti? V. 2.
3. Které příklady svědčí o Kristově lásce a jeho šetrném zacházení se slabými? V. 3.
4. Jaká měla býti jeho vlastní zkušenost v odůvodňování pravdy na zemi? V. 4.
5. V čem se zjevuje pravý Bůh? V. 5.
6. Jaké je spojení nebo-li poměr tohoto Boha s jeho stvořitelenskou mocí k dílu Kristovu? V. 6.
7. Jakou moc chce udělit Spasiteli? V. 7.
8. Který úmysl Boží jeví se jako záruka pro úspěch díla Kristova? V. 8.
9. Jakou příčinu máme k věření, že to budoucí, které Bůh oznamuje, se vyplní? V. 9.
10. Jaké vybidnutí nyní následuje ve verších 10—12?
11. K čemu hotoví se Dán? V. 13—15. Pozn. 2.
12. Jaké zaslíbení dává slepým? V. 16—18. Pozn. 3.
13. O kterém zvláštním případě sleposti a hluchosti je potom řeč? V. 19. 20. Pozn. 4.
14. Z jaké příčiny měl Hospodin zalíbení na svém služebníku? V. 21. Pozn. 5.

15. Co však přišlo na lid Boží» K jakému účelu? V. 22. 23. Pozn. 6.
16. Jaký význam měla tato zkouška? A s jakým výsledkem? V. 24. 25.

Poznámky.

1. Kristus je ten Služebník (Jan 6, 38), poslaný činiti vůli Otcovu. On jest ten Vyvolený, kterého Otec vyvolil a kterého On též zachovává.

To slovo původního znění, které je zde přeloženo rčením »soud« a jež vyskytuje se třikrát v prvních verších tohoto oddílu, Menge přeložil slovem »pravda«.

2. Z veršů 13—15 dovidáme se příčiny k zpívání nové písně. Bůh chystá se zjevit se. Zde je řeč o opět-ném příchodu Kristovu. Dlouho se Bůh zdržoval a mlčel, co zatím nespravedlnost pozvedala svou opovážlivě drzou hlavu. Avšak nadále Pán nechce si již ukládati zdrželivost, nýbrž chce přikročiti k vykonání svého soudu nad bezbožným světem. Pak bude vítěziti nad svými nepřáteli.

3. Těmi slepými, o nichž zde je zmínka, je patrně třeba rozuměti duchovně slepé. E. G. White tohoto slova Pisma sv. použila na označení »všech těch, kteří jsou upřímného srdce v pohanských zemích«. Tam jsou mnozí, kteří jsou sice slepí, avšak upřímní. Co se jim teď jeví býti temné, bude jim pak světlé a »nerovná« místa budou urovňána. To nám dává naději o mnohých, kteří zdánlivě nabídnutí světla zavrhnou.

4. Místo slova »dokonalý« je třeba čísti »důvěrný«. Podle překladu od Menge zní 20. verš takto: »Ty jsi mnohé viděl, avšak toho nedbal; otevřenýma ušima neslyší«.

»Ta rčení ‚služebník můj‘, ‚Izrael‘, ‚služebník Hospodinův‘ značí každého, kterého Hospodin k službě

si vyvolil a určil. On nás činí služebníky své vůle, i kdybychom tak málo znali jeho vůli jako kdysi Nabuchodonozor.« E. G. W.

5. »Milý učedník Páně (Jan), který slyšel slova Ježíšova na hoře a potom později z vnuknutí Ducha svatého je napsal, mluví o zákonu jakožto o závaznosti nikdy nepřestávající. On praví, ‚hřích záleží v přestoupení zákona‘ a ‚každý, kdo činí hřích, přestupuje zákon‘. (Viz 1. Jan 3, 4.) On jasně ukazuje, že zákon, na nějž poukazuje, jest, to staré přikázání, kteréž jste měli od počátku‘ (1. Jan 2, 7.), on tedy mluví o zákoně, který již byl za času stvoření a na Sinai byl opěťován.‘ (»Myšlenky s hory blahosl.«, str. 63.)

6. »Přes to je to lid oloupený a potlačený, vesměs porobený, v děrách a ve vězeních skrývaný, který se stal loupeží, aniž by jej někdo vysvobodil, vydán v plen, aniž by někdo řekl: ‚Navrať zase!‘ Kdo mezi vámi toho dbá? kdo toho pozoruje a bere si to do srdce pro budoucnost?« (Menge.)

—○○○—

4. úkol. — 27. října. Zač. sob. 16.48.

Shromažďování izraele; svědkové Boží.

Izai. 43. kap.

Úvod.

Obsah tohoto oddílu jest třeba uvažovati se dvou hlavních hledisek. V sedmi prvních verších je řeč o veliké lásce Boží k svému lidu, jeho ochotnost, přinést každou oběť k jejich vysvobození, ba i život člověka i národů, a dávatí ujištění, že nikdo z opravdových nezahyne. K tomu dává zaslíbení, že všichni členové

jeho rodiny, všichni, kteří se nazývají jeho jménem, u něho budou shromážděni.

Za druhé jde o to, že lidé budou váženi na váze, že nastane zkouška jejich věrnosti. Bůh potřebuje svědectví svých dítek. Máme svědčiti o tom, co Pán při nás učinil, co víme z vlastní zkušenosti. Jen ten smí býti svědkem pro nějakou věc, který z vlastního prožití o ní může vyprávěti.

Otázky.

1. Která utěšující slova dává Hospodin svému lidu? Izai. 43, 1. Pozn. 1.
2. Jaké zaslíbení dává jemu pro dobu soužení? V. 2. 3. Pozn. 2.
3. Jakou cenu má před jeho očima? V. 4.
4. Proč se nepotřebujeme báti? Kde všude má Bůh svůj lid? V. 5. 6.
5. Co ti jeho (lidé) ze všeho světa mají společného? V. 7. Pozn. 3.
6. S jakou výzvou obrací se teď Pán k všechněm národům? V. 8. 9.
7. K čemu si Pán vyhlédl svůj lid? V. 10. Pozn. 4.
8. Čeho ti jeho lidé mají býti svědkové? V. 11. 12.
9. Jak svědčí Bůh sám o své všemohoucnosti? V. 13.
10. Jaký důkaz o své moci poskytuje Pán ve prospěch svého lidu? V. 14—17. Pozn. 5.
11. Co chce — obrazně říkajíc — Bůh při svém lidu učiniti? Co za to očekává? V. 18—21.
12. Avšak jakou činí Pán výčitku svému lidu? V. 22. 23.
13. Jakou výčitku si zasloužil? V. 24.
14. Přece jak se má Bůh k svému lidu? V. 25.

15. K čemu jej vybízí, aby se ospravedlnil? V. 26.
Pozn. 6.
16. Jaké poznání jej uchová toho, aby se nebral cestou bludnou k svému ospravedlnění? V. 27. 28.

Poznámky.

1. »Neboj se!« Tato slova útěchy jsou zvláště třeba v době, kdy hněv Boží přijde na všechny, kteří nechodí jeho cestou, aniž zachovávají jeho zákon, jak se praví v posledním verši předcházející kapitoly.

2. »Země mouřenínská« znamená Ethiopii neboli Habeš; »Seba« značí opět Núbii; v to zahrnujíc Egypt, byly to nejbohatší země tehdejší doby.

Boží zaslíbení, pomoci svému lidu, vyplnila se již v minulosti podivuhodně. Vzpomeňme jen na děj v pror. Daniele 3, 27. verši a 2. Mojž. 14, 21. 22. Když přijdou protivensství poslední doby, pak tato zaslíbení budou zvláště vzácná.

3. »Kterýž se nazývá jménem mým«: o jednom zástupu je psáno, že bude míti na čelích svých jméno Otcovo (Zjev. 14, 1.) Jméno Boží značí totiž čím (Bůh) je (2. Mojž. 3, 14.). Nazýván býti jménem Božím, znamená tedy býti účasten jeho božské podstaty.

4. »Bůh chce podle našich výroků o jeho věrnosti světu zjevití Krista. Zvěstování toho, co jsme sami zakusili, jest působivější než všechno, co jsme podle svědectví svatých mužů Božích od starodávna z jejich řečí se dověděli. Jsme svědkové pro Boha, podle toho jak se jeho moc skrze nás zjevuje. A protože z dvou lidí nikdo nečiní stejné zkušenosti, bude se to projevovat při jednom každém z nás jiným způsobem. Bůh chce, aby každý svým způsobem jemu přinášel díky činění. Takovým uznáním slávy a milosti Boží, stojí-li

za tím život, je křesťan mocen působiti neodolatelnou mocí na lidské duše, které ještě nejsou vysvobozené z hříchu.« »Fußspuren«, str. 97. 98. (staré vyd. str. 102).

5. V těchto verších je zvěstován pád Babylona, ale v obrazech velmi povšechně použitých. Práví se nám, že vozy a koně, vojska a moc («hotovost válečná a válečná moc») podlehnou a nepovstanou opět, že uhasnou. Když taková doba bídy přijde na Babylon, tedy Izraelští, jakožto jeho lid, měli věděti, že On, ten svatý, Stvořitel Izraele, jest jejich Král a že jim připraví »cestu skrze moře a stezku skrze mocné vlny vodní«.

6. Možná, že pravý smysl tohoto místa je: »Přived' mi ku paměti, jaká jsem ti dal zaslíbení! Předkládej mi je, dej se slyšeti, abych tě ospravedlnil«. Jaké je to milostivé vybídnutí!

—○○○—

5. úkol. — 3. listopadu. Zač. sob. 16.36.

Pravý Bůh; marnost model, pastýř Cýrus.

Izai. 44. kapitola; 45, 1—4.

Úvod.

Bůh chce uděliti svého Ducha, ale jen těm, kteří po něm žízněji. Také mezi pohany budou mnozí obrázení. Oni všickni poznají pravého Boha a odvrátí se od model.

Dvojí rozdíl jest mezi pravým Bohem a modlami: 1. Bůh jest Stvořitel; 2. On jest původce prorocství, může oznámiti budoucnost.

Nesmíme uctívati modly ze dřeva ani z kamene. Neuznáváme-li však Boha jako Stvořitele, a spíše se

obíráme myšlenkami o vývoji, místo vírou ve stvoření, pak jsme si učinili jiného Boha a zavrhlí pravého.

Bůh může působiti na národy i krále, aby plnili jeho slovo. To učinil na příklad u Cýra. My však z vyplněného proroctví čerpejme víru.

Otázky.

1. Ke komu obrací se Bůh na začátku 44. kapitoly? Co znovu připomíná svému lidu? Iz. 44, 1. 2. Pozn. 1.
2. Jaké zaslíbení Bůh potom dává? V. 3. 4.
3. Co způsobí Duch? V. 5.
4. Jak se Pán opět představuje? V. 6—8.
5. Co praví Bůh o těch, kteří dělají modly? V. 9—11. Pozn. 2.
6. Z čeho jest patrná všecka nemoudrost uctívání model? V. 12—17.
7. Nač se to vzlahuje? V. 18—20.
8. Co lid Boží má si vzít do srdce? V. 21. 22.
9. Jaké uznání zaslouží dílo, které vykonal Bůh? V. 23.
10. Jak poukazuje Bůh na svou tvůrčí moc, hledě na povolání Cýra? V. 24—27.
11. Co o něm předpovídá? V. 28. Pozn. 3.
12. Jak zvláště označuje Pán Cýra? Co mu mělo pomoci k jeho mocnářství světovému? Iz. 45, 1.
13. Jakou pomoc chtěl mu dáti Bůh izraelský? Proč? V. 2. 3. Pozn. 4.
14. Jaké zvláštní okolnosti byly s vyvoláním Cýrovým? Kdy se mu toho dostalo? V. 4.

Poznámky.

1. Zaslужuje pozornosti, jak Bůh se vždy snaží představiteli před zraky skutečnost stvoření. Tak i zde označuje se jako ten, který člověka stvořil a sformoval.

2. »Milostné« značí ty nejoblíbenější. Jsou to jejich svědkové, a svědčí proti nim, neboť nevidí, neslyší, aniž co vědí. Jak tedy mohou pomoci jiným? V jiných překladech desátý verš jest otázka asi takto znějící: »Kdo jsou ti, kteří formují Boha silného, a rytinu slévají, která nic neprospívá?«

3. Zmínka o Cýrovi, kterou Izaiáš učinil 150 let před jeho vystoupením, více než co jiného dalo kritikům podnět k tvrzení, že Izaiáš nepsal tuto část proroctví. Nepokládají to za možné, že by Bůh oznámil mohl jméno člověka před jeho narozením. Takovéto stanovisko prozrazuje veliký nedostatek víry, neboť dílo kritiky založeno jest hlavně na nevěře. Nebylo-liž jméno Joziášovo oznámeno na 300 let před jeho narozením? (1. Král. 13, 2.) Proč by bylo neuvěřitelné, že Bůh takové věci činí? A právě tyto oddíly v knize Izaiášově dávají vždy znáti rozdíl mezi pravým Bohem a modlami. Pán sám může předpověděti budoucnost. Modly to nemohou učiniti. Kdo nepokládá Boha za tak mocného, aby předpovídal budoucí věci, uvádí jej na roveň pohanským modlám.

4. Bůh chtěl jíti před Cýrem a pomoci mu. On sám chtěl mu otevřítí vrata. Chtěl při něm sláti takovým způsobem, aby nebylo pochybnosti, že mu pomáhá vyšší moc. Podle Herodota měl Babylon vrata měděná. Takové město nemohlo býti dobyto obyčejným způsobem.

6. úkol. — 10. listopadu. Zač. sob. 16.23.

Nicotnost modlářství; jediný vysvoboditel.

Izaiáš 45, 5—25; 46.

Úvod.

Výstraha před modlářstvím nevztahuje se jen na dobu Izaiášovu. Všecko, co se postavuje mezi nás a Boha, jest modla. Žádost těla i světa, sebevědomí, moda, závišť, lakomství a jiné, jsou všecko modly.

Ještě i jiná nebezpečí hrozí církvi Boží. Jestliže kromě Krista důvěřujeme někomu jinému, aby nám zajistil přízeň Boží, oddáváme se marné naději, modle. Ať cokoli činíme, nic nemůže zaujmouti místo Kristovo. Jest jen jeden Spasitel. Iz. 45, 21. On vysvobozuje dokonale. Pamatujme proto na napomenutí: »Vystříhejte se model.« 1. Jan. 5, 21.

Otázky.

1. Jaký nárok činí sám Pán? Co znamenal pro život Cýrův? Iz. 45, 5.
2. Jaký úmysl v lom byl? V. 6.
3. Co jest v moci Boží? V. 7.
4. Zač mu má jeho lid děkovati? V. 8. Pozn. 1.
5. Jakou výstrahu musí si vzíti do srdce? V. 9. 10.
6. Kterým poukazem a zaslíbením hledí Pán znovu vzbuditi důvěru v jeho všemohoucnost a vševedoucnost? V. 11—14. Pozn. 2.
7. Jaký jest osud výrobců model? Co však Izrael nalézá v Pánu? V. 15—17.
8. Jaký úmysl měl Stvořitel při stvoření země? V. 18.

9. Jak chtěl lidem pomoci později? V. 19.
10. Jak Bůh znovu kárá nerozum modlářů? Na kterou vlastnost pravého Boha znovu poukazuje? Proč? V. 20—22.
11. Jaký cíl, týkající se všech obyvatel země, vytkl si Bůh? V. 23.
12. Jaké vyznání měli bychom proto učiniti? V. 24. 25.
13. Z které zkušenosti s modlami mohl si Babylon vzít naučení? Iz. 46, 1. 2.
14. Jakou naději dává Bůh těm, kteří mu důvěřují? V. 3. 4.
15. Jakou zprávu o původu a nicotnosti falešných bohů dává potom Bůh? V. 5—7.
16. Jaký účel má na zřeteli? V. 8. 9. Pozn. 3.
17. Na který veliký rozdíl mezi sebou a falešnými bohy ukazuje Pán? Která moc Páně nad budoucností shoduje se s jeho mocí mluvit do budoucnosti? V. 10.
18. Kterým dalším proroctvím o Cýrovi a Izraeli zdůrazňuje Pán co bylo právě řečeno? V. 11—13. Pozn. 4.

Poznámky.

1. Tato slova dávají obrazně znáti, jaké požehnání to způsobuje, otevřeme-li své srdce spravedlnosti Boží. Poukazují na stvořitelskou moc Boží, která se zjevuje v životě člověka znovuzrozeného.

2. Ve 13. verši jest řeč o Cýrovi; »zajatými« jest vrozumívati ty Izraelské, kteří z Palestiny odvedeni byli do zajetí babylonského.

3. Bůh žádá, abychom pamatovali na skutečnost jím zvýšenou a byli pevné mysli k dokázání zmužilosti. V době modlářství, kdy všechn život jest na srážné

cestě, je třeba zmužilosti, postaviti se proti pověrečným názorům a zvykům. K tomu potřebuje Bůh muže.

»Svět nejvíce potřebuje mužů, kteří by se nedali prodati ani koupiti, kteří ve svém nejhlubším nitru jsou opravdoví a upřímní; kteří se nebojí nazvati hřích pravým jménem, jejichž svědomí ku povinnostem stojí si právě tak, jako střelka magnetická ku polu; kteří se zastávají práva, ať se děje cokoli.« (Erziehung, 57.)

4. Cýrus jest zde přirovnán k orlu, neboli velikému dravci, jako na jiném místě Nabuchodonozor. (Ezech. 17, 3.) Odznak králů perských byl orel.

—○○○—

7. úkol. — 17. listopadu. Zač. sob. 16.12.

Osud Babylona; poslední výzva Boží k jeho lidu.
Izaiáš 47; 48.

Úvod.

Babylon byl rozkošnický, bujný a zhýčkaný. Hýřivost, výstřednost, smyslnost, nádhera, vysokomyslnost, povznášení se, byly jeho hlavní hříchy. V svém srdci říkal: »Já jsem, a není kromě mne žádného«. Nejvíce tam bujela vysokomyslnost; ale ta přichází před pádem.

Hříchy, které kdysi přivodily pád Babylona, ovládají nyní svět. Budou míti tytéž následky.

V Iz. 48 poukazuje Bůh ještě jednou na svou moc stvořitelskou a předpovídání budoucnosti, jakožto důkaz, že On jest pravý Bůh. V době Izaiášově postavil se Bůh proti modlářům. Tak je tomu i nyní. Dnes, v do-

bě vědátorské, usiluje se bludným učením o vývoji poľřítí víru v pravého Boha, Stvořitele nebe i země.

Otázky.

1. Jaké poselství soudu posláno bylo knížatům pyšné říše babylonské? Dan. 4, 28; Iz. 47, 1–5.
2. Jak se musil Bůh k svému lidu pro jejich hříchy zachovati, podle proroctví Izaiášova? Jak Babylon ve své moci zacházel s Hebrejskými? Iz. 47, 6.
3. Jaké vyzývavé stanovisko zaujal Babylon? Jak se mu mělo vésti přes všechna množství kouzlů a moc čarů? V. 7–9; Zjev. 18, 7. 8. Pozn. 1.
4. Co uvedlo Babylon do zkázy? Iz. 47, 10.
5. Jak se bude chovati k svému osudu? Jaké vyzvání musil vyslechnouti? V. 11. 12. Pozn. 2.
6. Jak málo může se spolehnouti na své moudré a na kupce? V. 13–15.
7. Jakou výčitku musí Bůh činiti svému lidu? Iz. 48, 1. 2.
8. Na co se také proti nim musil odvolati? Proč? V. 3–5.
9. Jak svému lidu znovu dává důkaz svého božství? Proč to neučinil dříve? V. 6–8. Pozn. 3.
10. Jaký význam má Izraelova (budoucí) zkušenost v peci soužení? V. 9–11. Pozn. 4.
11. Co znovu připomíná Pán svému lidu? V. 12. 13.
12. Co tedy mohl očekávati Cýrus, ježž Pán miloval a vyvolil, aby splnil jeho vůli na Babylonu? V. 14–16. Pozn. 5.
13. Čím byl zdávna Bůh svému lidu? Zač mu měli děkovati? V. 17.

14. K čemu tedy měli dobrý důvod (než přišli do zajetí)? Jaký užitek jim přineslo jejich zachování se? V. 18. 19. Pozn. 6.
15. Kterou výzvou však Bůh nechává znáti, že nechce odpláceti podle jejich neposlušnosti a nepravosti? V. 20. Pozn. 7.
16. Kdy již dříve dosvědčil Bůh předivným způsobem, že svůj lid může vysvoboditi v největší nouzi. V. 21.
17. Co však — proti zaslíbení v 18 verši — mohou očekávatí bezbožní? V. 22.

Poznámky.

1. »Ó rozkošná«: Nynější Babylon není jiný. »Bezpečně sedíš«: Balsazar těšil se při tanci a pití, ale venku měla smrt již své žně! Tančení ještě v poslední noci doby milosti! Tančení na pokraji propasti! Tančení ještě ve chvíli, kdy ruka na zdi psala odsudek Babylona!

2. Trest za hřích jistě přijde. Snad prodlí, ale přijde. Zničení přijde, a to pojednou. Ve verši 12 jest výzva ke kouzelníkům a zaklínačům, aby se pokusili svými čáry zlo odvrátiti. Tak prorok zahanbuje kouzelníky, jako Eliáš zahanbil proroky Bálovi.

3. Smysl veršů 6—8 jest asi tento: »Všecko jsi to slyšel a nyní to vidíš splněno. Od této chvíle oznamovali budu tobě nové, o čem jsi dosud nevěděl; úplně nové, o němž jsi dosud nic neslyšel, abys nemohl říci: Aj, věděl jsem o tom«.

4. Místo aby Izraele vyhubil, tříbil jej Bůh v peci soužení. Mohl se od něho odvrátiti, ale to by bylo znamenalo jeho zánik. Nezbylo tedy nic jiného, než tříbiti v peci soužení.

5. V tomto místě jest v knize Izaiášově poslední zmínka o Cýrovi. Zde také ustává Bůh poukazovati na důkazy svého božství, jak to často činil: na svou tvůrčí moc a předpovídání budoucích věcí.

6. »Kdo vezme Krista za slovo, kdo svou duši svěří jeho péči, a svůj život oddá jeho vedení, nalezne pokoj a občerstvení. Nic ve světě nemůže jej zarmoutiti, jestliže jej Kristus svou přítomností potěšuje. V úplném odevzdání se jest dokonalý pokoj.« E. G. W.

7. Zde sluší povšimnouti si, jakož i v oddílech dřívějších, že Izaiáš předpovídal, dříve než Izrael a Juda přišel do zajetí babylonského, které potom trvalo 70 let. Zde uvedená výzva byla však určena pro dobu, kdy na konci sedmdesáti let, které ve dnech Izaiášových byly ještě v budoucnosti, Cýrus měl dáti lidu svobodu.

Také sluší uvážiti; že 20. verš jest zároveň prorockým poukazem na poslední dobu, aby lid vyšel z Babelu. (Zjev. 18, 4.)

Toť poselství přineseno bude do všech končin země, a s ním i potěšující ujištění, že Bůh svůj lid vysvobodil.

—○○○—

8. úkol. — 24. listopadu. Zač. sob. 16.06.

Služebník Boží; útěcha zmalomyslněné církve.

Izaiáš 49, 1—23.

Úvod.

Touto kapitolou začíná nový oddíl knihy Izaiášovy. Často se v něm mluví o »služebníkovi«. Tím jest míněn Kristus. Na některých místech má toto rčení dvojí vý-

znam, jelikož jej lze zároveň použití na lid Boží. Přece však v celkovém spojení je to dosti jasné, abychom nemusili býti zmateni.

Otázky.

1. Cí svědectví má dbáti všechen svět? Iz. 49, 1—3.
2. Které boje a která útěcha přivádí nás blíže k »služebníku« Božímu? V. 4. Pozn. 1.
3. Proč nejprve byl Kristus povolán za »služebníka« Božího? Vědomí čeho je s tím úzce spojeno? V. 5.
4. Jak rozšířena byla jeho úloha? V. 6. Pozn. 2.
5. Jaká změna v odsuzování a v zacházení se »služebníkem« Božím má jednou nastati? V. 7.
6. Které zaslíbení měl zakusiti již při vykonávání své úlohy? V. 8. Pozn. 3.
7. Jaké moci mělo se mu dostati? V. 9.
8. Jakou zkušenost krásnou měli učiniti vysvobození se svým vysvoboditelem? V. 10. Žalm 121, 6.
9. Jaké opatření pro bývalé kdysi vězně učinil Bůh? Odkud měli přijíti? V. 11. 12. Pozn. 4.
10. Čím a jak dalece má býti Sion zahanben? V. 13. 14.
11. Proč jeho stesk není oprávněn? Jaké znovuzřízení jest zde zaslíbeno, srovnáme-li to s bořením, které se stalo? V. 15—17.
12. Jak bude Sion odměněn za pustošení, která snášel? V. 18.
13. Jakou měrou se to stane? V. 19. 20.
14. Jaké utěšující zaslíbení splní se i nyní v misijní práci církve? V. 21—23. Pozn. 5.

Poznámky.

1. »Jako Spasitel světa zápasil Kristus stále s myšlenkou nezdaru. Jakožto vyslanci milosti Boží pro náš svět zdálo se mu, jakoby vykonal jen málo z toho díla

záchrany, které vykonati chtěl. Satanské moci chtěly mu vždy zbraňovali. Přece však si nedal uloupiti odvahu. Skrze proroka Izaiáše vyjadřuje myšlenku: »Nadarmo jsem pracoval, daremně a marně sílu svou jsem strávil. Ale však soud můj jestif u Hospodina, a práce má u Boha mého.« E. G. W.

Když na Pána Ježíše přicházela malomyslnost, ký div, že někdy i nás se zmocňuje? Následujice však jeho příkladu, důvěřujme Pánu a mějme odvahu.

2. Tento verš lze čísti takto: »Málo by to bylo, abys pracoval jen mezi těmi, kteří pravdu znají. Pošli tě jako světlo ku pohanům, abys nesl spasení až do končin země.«

Tak lze tato slova zvláště použiti na vnější misii. Služebníci Boží nesmějí stále přisluhovati jen sborům. Jsme vyzváni, abychom poselství rozšířili až do končin země. Požadují-li však členové sboru, aby jejich desátky a dary použity byly jen pro sbor, pak sami chlejí strávití, co dali.

3. Kristus je prostředníkem nové smlouvy: Žid. 8, 6. »Pozdvižení« nebo-li napravení, vztahuje se na nynější okolnosti hříšné. Kristus přišel, aby hledal a spasil, což bylo zahynulo, a k tomu náleží i naše země.

4. Za zemi »Sinim« byla pokládána až dosud většinou Čína. Možná že je správný též způsob rčení: »Sevéne«. K tomu poznamenává Kautzsch: »Miněna jest Syene Řeků, nynější Asuán na jižních hranicích Egypta (jižně od Palestiny). Od té doby, co máme o tamních osadách židovských hojnost zpráv, od doby až kolem 500 let, nabyly tyto údaje zcela nového významu a ty staré opravy skvělého potvrzení.

5. Tyto poslední verše docházejí svého vyplnění vrácením se pohanům do církve, na počátku křesťan-

ského věku. Nemůžeme-liž předpokládati, že dojdou svého vyplnění ještě jednou a snad v míře větší, takže ti, kteří doufají v Pána nebudou zahanbeni!

—○○○—

9. úkol. — 1. prosince. Zač. sob. 16.01.

»Tvůj Spasitel a tvůj Vykupitel«.

Izaiáš 49, 24—26; 50.

Úvod.

Izaiáš byl velice zasvěcen do vykupitelských úmyslů Božích. On věděl, že člověk jest zajatec satanův, ale věděl také, že jest jeden mocnější, který mu kořist může odejmouti: Pán, Spasitel tvůj a Vykupitel tvůj«.

Pro židy bylo slovo »vykupitel« velmi významné. Někdy ten, kdo byl chudý, musil prodati sebe. V takovém případě bylo možno, aby jej někdo z jeho příbuzných vykoupil. (3. Mojž, 25, 47—49.) To se stalo, když příbuzný učinil dosti oprávněným požadavkům. (3. Mojž. 25, 27; 1. Petr. 1, 18. 19.) Příběh Rut dává nám příklad takového vyproštění nebo-li »vykoupení«.

Toto uvažování představuje nám před naše zraky trpícího Spasitele. Jaké úchvatné líčení jeho utrpení jest nám zde dáno! Svá utrpení pocítuje nejbolestivěji, ale neustupuje. Svou tvář učinil tvrdší než křemen, to značí: pevně si předsevzal dokonati svou cestu. V tom mu Pán pomůže. Budou státi »spolu«. Kristus pronikl temnotu. Z tohoto jiní, kteří chtějí činiti vůli Boží, při tom však setkají se s těžkostmi a upadnou v rozpaky, mohou čerpati odvahu. Tentýž Bůh žije ještě nyní.

Otázky.

1. Které dvě otázky upozornují na neblahý stav lidstva všeobecně, a izraele zvláště? Izai. 49, 24.
2. Proč Pán dal tyto otázky? V. 25. Pozn. 1.
3. Co vysvobození dítek Božích přinese jejich utlačovatelům? Co má všechn poznati o vykoupení? V. 26.
4. Jak Pán oznamuje Izraeli příčinu svého budoucího navštívení, které dosud milostivě zdržuje? Iz. 50, 1.
5. Jak malý důvod má Izrael, aby podceňoval nabídku Boží a sám se od Něho odloučil? V. 2. 3.
6. Kterým rčením dosvědčuje »služebník« Páně, jak velice Bůh pamatuje na spasení svého lidu? V. 4. Pozn. 2.
7. Čím jest zmocněn, aby mohl provésti Boží úmysl? V. 5.
8. Jak bude rozhodnut, vykonati svou úlohu? V. 6.
9. Jak se splnila tato slova prorocví? Mat. 27, 26—31; Mark. 15, 19.
10. Které vědomí umožnilo Pánu Ježíši, že mohl strpěti tolik protivensví? Iz. 50, 7.
11. Jakým rčením zdůrazňuje dále toto vědomí? V. 8. Pozn. 3.
12. Z kterého stanoviska mohl v útěše hleděti vsťříc každému boji? V. 9. (Řím. 8, 33.)
13. Jaká rada dobrá se nám dává, hledě na takové svědectví »služebníka« Božího? Koho se zvláště týká? V. 10.
14. Čemu člověk obyčejně dává přednost v okolnostech uvedených ve verši 10? Jaký osud připomíná Bůh těm, kteří to činí? V. 11. Pozn. 4.

Poznámky.

1. »Kdo vědomě opouští cestu přikázání Božích, vydává se moci satanově. Člověk si zahrává se zlem a domnívá se, že libovolně to může zlomiti; ve skutečnosti však upadá člověk více do jeho osidla, až pozná, že musí poslouchati vůli cizí . . .

Takové postavení však není ještě beznadějně. Ačkoli Bůh nepanuje nad naší myslí bez našeho svolení, přece každý může svobodně voliti, která moc má nad ním panovati.« (Fussspuren, s. 90; staré 94.)

2. »Syn člověka nepřišel, aby jemu slouženo bylo, ale aby sloužil. On žil, přemýšlel a modlil se nikoli za sebe, nýbrž za jiné. Po hodinách společenství s Bohem přicházel každého jitra, aby lidstvu přinesl světlo s nebe. Denně dostalo se mu křtu Ducha svatého. V časných hodinách nového dne probouzel jej Pán z jeho spánku, a jeho duše i rty pomazány byly milosrdenstvím, aby je oznamoval jiným. Dostalo se mu svěžích slov z trůnu nebeského — slov, která by »uměl příhodně ustalému mluvíti.« (Gleichnisse, 139.)

3. Kristus byl od vysoké rady a od římských žoldnéřů posmíván a odsouzen. Přece věděl, že jej Bůh ospravedlní, třeba byl od lidí odsouzen.

»Postavme se spolu«: Je-li třeba někomu báti se, má-li Boha po svém boku? Proto zní výzva: »Kdo jest odpůrce můj? Nechť přistoupí ke mně.« Je-li Bůh na naší straně, jest vítězství jisté.

4. Zde se mluví o lidech, kteří si v temnosti sami zaněcují oheň. Protože nechtěli světla od Boha, usilují sami zanítili světlo. Výsledek jest pochybný.

10. úkol. — 8. pros. Zač. sob. 15. 58.

Boží spravedlnost a moc; jeho péče o jeho lid.

Izaiáš 51, 1—16.

Úvod.

Někdy jest dobře ohlédnouti se. To uchová někoho, aby pohrdal dnem malých začátků. Tak bychom i my měli pohleděti zpět na dobu, kdy naše poselství začalo se šířiti, kdy soužení, bída a nedostatek byly údělem kazatelů a bratří i sester. Jako lidé, žijící v době rozkoší a výstředností, ocitáme se v nebezpečí upadnutí do téhož. Ale co jsme, z Boží milosti jsme. Přidržme se však prostoty radostného poselství. V této kapitole knihy Izaiášovy jest jasně představena protiva mezi smrtelným člověkem a věčným Stvořitelem. Člověk jest podoben rouchu, které mol zžíře, komáru, který hyne, hmotě, kterou červi provrtají, suché bylině, která shoří. Takovéto obrazy nedopouští myšlenku, že by člověk byl nesmrtelný. Naproti tomu se poukazuje, že Bůh vysvobozuje navěky, a jeho spravedlnost, to jest jeho podstata, jeho zákon jest nezměnitelný.

Otázky.

1. Jak hledí Bůh svému lodu pomoci? Iz. 51, 1.
2. Jak zřejmý činí Bůh svůj poukaz? Čím jej odůvodňuje? V. 2.
3. Kterému proroctví do budoucnosti, lze tedy věřiti? V 3. Pozn. 1.
4. Čím začne Bůh dílo obnovení? V které době se to stane? V. 4. Pozn. 2.

5. Co by nás potom mělo přiměti k očekávání na Pána? V. 5.
6. Která příčina další uvádí se ve verši 6?
7. Jakou výstrahu v té době dává Bůh svému lidu tímto trojím svoláním? (v. 1. 4 první slova). V. 7.
8. Jak velice jest odůvodněna? V. 8.
9. Na který skutek Boží z dáвна máme si vzpomenouti? V. 9. Pozn. 3.
10. Co zakusil Izrael u Rudého moře? V. 10. Srovnej 2. Mojž. 14, 21—22.
11. K jakému obrazu můžeme použití přechod Izraele skrze moře Rudé, na podkladě verše Iz. 51, 11? Pozn. 4.
12. Jakou výčitku po tom všem musí Stvořitel učiniti svému lidu? V. 12. 13.
13. Které zaslíbení, připomínající Iz. 33, 16 dává opět Pán? V. 14.
14. Čím ještě více zdůrazňuje Bůh svá slova? V. 15.
15. Co má Sion věděti? V. 16.

Poznámky.

1. Tento verš vztahuje se beze vší pochybnosti na novou zemi.

2. Místo »zákon«, může se také říci »poučení«. Slovo »soud« v hebrejštině jest totéž jako u Iz. 42, 1; podle jiného překladu mohlo by se také říci »náboženství«. Podle toho by mohlo zníti: Bůh zamýšlí všem lidem poslati pravé náboženství, aby byli světlem a sloužili k osvětlení.

3. V tomto verši míní se zničení vojsk faraonových v Rudém moři. Na prvním místě lze drakem vyrozumívati satana. (Zjev. 12, 7—9.) Tento verš však také uka-

zuje, že tohoto obrazu lze všeobecně použít na odporce Boží.

4. Tento verš, který se téměř doslovně shoduje s veršem Iz. 35, 10, dobře znázorňuje, že vysvobození Izraele z Egypta, jakožto obraz minulosti, lze použít pro budoucí veliké vysvobození lidu Božího.

—○○○—

11. úkol. — 15. pros. Zač. sob. 15.58.

Od zhoubné porážky Siona k jeho plnému vítězství.

Izaiáš 51, 17—23; 52, 1. 12.

Úvod.

První obraz, který se nám v tomto úkole ukazuje, jest znázornění Jerusalema v postavě opilé ženy ležící, která sama sobě nemůže pomoci. Vypila kalich hněvu Božího i s kvasnicemi a nikdo jí nemůže pomoci.

Druhý obraz může nám již spíše dáti zmužilost. Sion má se probuditi, povstati a obléci své krásné roucho. Bůh chce svou církev očistiti a zdokonaliti. Proto tam nic nečistého nesmí vjíti.

Třetí obraz ukazuje zvěstování radostného poselství po všem světě. Dítky Boží se spojily. Jsou jedno. Proto k nim vztahuje Bůh své rámě. Ony opustily Babylon; jsou »čisté«. Bůh jde před nimi a proto jest jejich vítězství jisté.

Otázky.

1. Kterou zkušenost Izraele připomíná Bůh při své výzvě? Iz. 51, 17; 2. Král. 25, 8—11; Jer. 42, 18.
2. Jak — rovněž prorocky — vyličuje se jeho stav v té době? V. 18—20. Pozn. 1.

3. Jakou změnu okolností oznamuje Bůh zároveň svému lidu navštívenému? V. 21—23.
4. Jaká jest naděje na pomoc Boží, shodující se s povinností Siona? Jaký další důvod uvádí se k požadavku Božímu? Iz. 52, 1. Pozn. 2.
5. Co obmýšlí Bůh při Jerusalemu se všemi svými požadavky? V. 2.
6. Které odůvodnění má rovněž v té době probuditi víru Sionu? V. 3. Pozn. 3.
7. Jaké vysvětlení k těmto slovům dává další verš? V. 4. Pozn. 4.
8. Jaké napomenutí dává Bůh Babylonu, třetí moci, do jejíž rukou Izrael darmo upadl? Jakou vyhlídku zaslubuje svému lidu! V. 5. 6.
9. Jak se Sion dověděl o obrátu v jeho osudu? V. 7. Pozn. 5.
10. Jak bude přijata tato radostná zvěst? V. 8.
11. Která výzva zvláště dává znáti moc plesání nad vysvobozením? V. 9.
12. Jaký následek veliký bude míti zasáhnutí Boží ve prospěch svého lidu? V. 10.
13. Jakého pravidla v zachování se má Izrael dbáti při svém vysvobození? V. 11.
14. Jaké zachování se Izraele vyplývá z toho samo sebou? V. 12a. Pozn. 6.
15. Kterým činem Božím bude jim to umožněno? V. 12b. Pozn. 7.

Poznámky.

1. »Žádný ji nevedl!« Když Jerusalelem byl potom zničen a většina obyvatelstva odvedena byla do zajetí, stihl vůdce tentýž osud. Ačkoli část lidu zůstala zpět,

byli přece bez vůdce. Když Jeremiáš a Baruch odvedeni byli do Egypta, nebyl nikdo, kdo by je vedl. (Jer. 43, 5—7.)

2. Církev má procitnouti, povstati a obléci krásné roucho spravedlnosti Kristovy. »Bez Krista jdou duše v zahynutí, a ti, kteří vyznávají, že jsou jeho učedníci, nechají je hynouti. Máme dosti prostředků, abychom konati mohli dílo k jejich zachování; někteří však toho nepoužili a svou hřivnu zakopali. Kolik takových zahalečů má co činiti s andělem, ležícím po prostředku nebe, aby zvěstoval přikázání Boží a víru Ježíšovu? E. G. W.

3. »Nepřítel kupuje nyní duše velmi lacino. ‚Darmo jste se prodali‘, praví Písmo. Jeden prodá duši svou za přízeň světa, jiný za peníze, opět jiný za svobodu, aby mohl holdovati svým libostem, a jiný opět za světské požitky a radovánky. To se stává denně. Satan žádá cenu krve Kristovy. Ačkoliv lacino koupil, musila býti vyplacena veliká cena, aby byli vykoupeni.« E. G. W.

4. Třikráte šel Izrael do zajetí. Po prvé šel do Egypta a tam byl téměř zotročen. (2. Mojž. 1, 13. 14.) Po druhé šel do zajetí asyrského. (2. Král. 15, 29; 18. 13.) Po třetí bylo to zajetí babylonské, za dob Izaiáše ještě v budoucnu, ale Iz. 52, 5 na ně poukazoval.

5. Ono »dobré« znamená především ohlašování, že by Izraelští v Babyloně měli svobodu, že by opustiti mohli nepřátelskou zem a vrátiti se do země svých otců. Dále lze pod tím vyrozumívati zvěstování radostného poselství vůbec: »Pokoj, dobré, spasení«.

»Kralujef Bůh tvůj«. Vždy ještě panuje Bůh nad věcmi na zemi. I když se někdy zdá, že všecko musí zahynouti, že se rozmnožuje zlé a spravedlnost mizí. Jen dobrou mysl! Kralujef Bůh tvůj!

6. »Ne s chvátáním vyjdete«: to se nejprve vztahuje na propuštění ze zajetí babylonského, jak je to

vyličeño v knize Ezdrášově. Tím však není význam tohoto verše vyčerpán. Má ještě hlubší smysl. Bůh chce, aby jeho lid byl připraven ku práci a ochotně vykonával, co musí býti vykonáno.

7. Bůh sám nechvátá, a bude nás předcházeti. Konečné vítězství jeho lidu při druhém příchodu Kristovu bude mu dáno před zraky národů.

—○○○—

12. úkol. — 22. prosince. Zač. sob. 16.00.

Beránek Boží.

Izaiáš 52, 13—15; 53, 1—5.

Úvod.

»Učinili bychom dobře, kdybychom každý den hodinu uvažovali o životě Kristově od jeho kolébky až na kříž. Při tom bychom měli dobře uvážití o všech jednotlivostech, zvláště o posledních událostech v jeho životě. Kdybychom se takovýmto způsobem zabývali jeho učením, jeho životem a nesmírnou obětí, kterou přinesl k vykoupení lidstva, byli bychom silnější u víře, mocnější v lásce, a Duchem, který nás pudí ke Kristu, bohatší.« E. G. W.

Převrácené názory Židů na hřích a utrpení vedly k tomu, že zavrhli Krista. Byli-li někdo v utrpení, nepochybovali o tom, že byl velikým hříšníkem. Bůh to věděl; proto v 53 kapitole Izaiáše pror. správně představil takové chápání věcí. Kristus byl sice od Boha ubit, ale pro nás; byl v pohrdání, ale proto, abychom byli uzdraveni.

Otázky.

1. Jaká měla být konečná zkušenost »služebníka« Božího na zemi? Iz. 52, 13. Pozn. 1.
2. Jak mělo dříve jeho zjevení se působiti? V. 14.
3. Jak proti tomu na zemi ukáže se jeho vyvýšení? V. 15. Pozn. 2.
4. Z čeho musíme usuzovati, že poselství služebníka Božího bylo málo věřeno? Iz. 53, 1.
5. Co toho bylo asi příčinou? V. 2. Pozn. 3.
6. Jak se k němu zachovají lidé, jelikož nepřišel podle jejich očekávání? V. 3.
7. Co však bylo vlastní příčinou jejich zklamání? V. 4a.
8. K jakému úsudku o služebníku Božím dospěli lidé pro jeho utrpení? V. 4b. Pozn. 4.
9. Jaké vysvětlení o utrpení Kristových shledáváme ve spojení s touto otázkou? V. 5.
10. Co může být zvláštní příčinou nemoci? Jan. 9, 1—3; 11, 4. Pozn. 5.
11. Z jakého důvodu jiného může přijíti soužení na dílky Boží? 2. Kor. 1, 3—7.

Poznámky.

1. Kristus počínal si ve všech věcech moudře. Moudře vyvolil své učedníky, nikoli z řad bohatých, ani učených; bylo by se mohlo říci, že vliv a učenost přispěly k jeho pozoruhodnému úspěchu. Moudře unikl, když jej chtěli učiniti králem; byli by mu vyčítali, že jest ctižádostivý. Moudře skrýval své božství a opatrně konal své divy. Moudře se podřídil světské vrchnosti. Moudře odpověděl na zchytralé otázky a moudře ustoupil mnohému z cesty. Moudře zacházel s poblou-

dilými a pohrdanými. Ani v jediném případě nemohli jej jeho nepřátele přistihnouti při nesprávném slově nebo činu.

2. Tento verš pojednává o výsledku ponížení Kristova. Lze se tomu podiviti, že život a smrt nevinného může máti tak předivný úspěch.

»Knížata choulili se v řečech, anobrž ruku kladli na ústa svá.« Jako to činili při Jobovi, než upadl do neštěstí. (Job. 29, 8. 9.)

3. Ve Starém zákoně byl požadavek, že oběť musila býti dokonalá, bez vady. (3. Mojž. 1, 3; 5, 25.) — Židé zavrhlí Ježíše spíše pro jeho vystupování, než pro jeho »podobu« (vzezření). Kdyby byl přišel jako kníže a přijímal od lidí čest, kdyby byl použil své moci a vysvobodil je ze jha Římanů, kdyby je byl stále krmil, jako těch 5 tisíců, byli by jej snad přijali.

4. »Židé se všeobecně domnívali, že trest za hřích přichází již v tomto životě. Proto na každé utrpení pohlíželi jako na odplatu za nějakou nepravost, které se dopustil trpící, nebo jeho rodiče. Měli sice pravdu, že všeliké utrpení jest následek přestupování zákona Božího; jen že tuto pravdu překrucovali. Satan, původce hřichu i jeho následků, svedl lidstvo, aby na nemoc a smrt pohlíželi jako na dílo Boží, jako libovolně daný trest za hřích. Upadl-li někdo do velikého utrpení nebo neštěstí, musil přijmouti i to, že byl pokládán za velikého hříšníka.

Tak byl dán Židům podnět, aby zavrhlí Ježíše. V tom, který ,nemoci naše na sebe vzal a bolesti naše nesl', viděli jen od Boha ubitého a strápeného, a proto před ním skrývali své tváře.« E. G. W.

5. Je-li často nemoc následek hřicha, nelze to říci o všech nemocech. Máme za to, že Kristus nechtěl tehdy říci, že slepý nebo jeho rodiče nikdy nehřešili.

To utrpení nepřišlo na ně, že by se byli v tom něčím prohřešili. Kristus se spíše postavoval proti názoru Židů, že lidé přicházejí do utrpení jen proto, že jsou velicí hříšníci.

—○○○—

13. úkol. — 29. prosince. Zač. sob. 16.03.

Pro přestoupení Izraele.

Izaiáš 53, 6—12.

Úvod.

Kristovo utrpení, smrt i vzkříšení musí být vždy velmi významné pro život a působení křesťana. Poselství o vykoupení nezestárne. Správnější porozumění a správná představa o spravedlnosti z víry jest nyní nutnější, než kdy dříve.

»Hrdé srdce zápasí snad o spasení; přece však naše oprávněnost a hotovost ku vjiti do nebes, vyplývají jen ze spravedlnosti Kristovy. Pán nemůže pro znovuzřízení člověka učiniti něco dříve, dokud on, přesvědčen o své slabosti a sproštěn své domýšlivosti, nepoddá se panování Božímu. Potom teprve může vzíti dar, který mu Pán chce dáti. Tomu, kdo pocítuje svou bídu, nic nebude odepřeno. Kdo si takto stojí, má stále přístup k tomu, v němž přebývá plnost. (Iz. 57, 15.)
E. G. W.

Uvažování o dokonání života Kristova přivede vždy duši blíže k Bohu. Také i tento úkol je tomu věnován.

Otázky.

1. Co bylo příčinou utrpení Kristových? Iz. 53, 6.
2. Co Písmo předpovědělo o jeho chování se k jeho soudcům a tyranům? V. 7.

3. Kdy se stalo skutečností, že »neotevřel úst svých«? Mat. 27. 12–14; Luk. 23, 8. 9. Pozn. 1.
4. Jak působilo utrpení služebníka Božího? Jaké pochopení měl pro to jeho lid? Co však bylo jedinou příčinou jeho utrpení? Iz. 53, 8. Pozn. 2.
5. Čím mělo začítí jeho vyvýšení? Proč? V. 9.
6. Jak se splnilo proroctví o pohřbu Kristovu? Mat. 27, 57–60.
7. Jaký význam má smrt Kristova v očích Božích? V. 10. Pozn. 3.
8. Co bude Krista ve věčnosti upokojovali? V. 11a.
9. V čem mělo záležeti ovoce »podle pokolení jeho«? V. 11a.
10. Co ve všech dobách jako maják ukazovalo lidem cestu pravdy? Odpověď: Spravedlnost z víry. Poz. 4.
11. Jakým nedostatkem trpí naše sbory? Pozn. 5.
12. Co jest spravedlnost? Jak jí dosahujeme? Řim. 4, 3.⁶ 1. Mojž. 26, 5. Pozn. 6. *Jezevi písmo uvěřil Abraham Bohu i počinu jemu za spravedlnost*
13. Co vyrozumíváme slávou Boží, kterou končí dílo třetího anděla? Zjev. 18, 1. Pozn. 7. *Přítom jak vidě anděla stupně i*
14. Na jaké dostiučinění dává sám Bůh svému služebníkovi vyhlídku za vytrpěné ponížení? Jak toho dosáhl? Iz. 53, 12. Pozn. 8. *hou, a k tomu, ovšem a slava je ho*

Poznámky.

1. Moc mlčení! Mnozí znají moc slov, řeči, ale málo jich zná moc mlčení. A přece jest právě tak důležité věděti, kdy bychom měli mlčeti a kdy musíme mluvití. »Toto mlčení působilo popudlivě na Herodesa. Zdálo se mu to úplnou lhostejností k němu. Ten mar-nivý, nadutý král byl by spíše jako úrážku snesl veřejné pokárání, než takovéto nedbání jej. S hněvem pohrozil

opět Ježíši, ale nadarmo: nedal se zmásti a mlčel dále. Toť mlčení bylo nejtvrdší pokárání, které mohl učiniti.« E. G. W.

2. Smysl tohoto verše mohli bychom říci jinými slovy: »Jeho vrstevníci proti všemu právu odklidili toho, který byl bez ochrany a nepomysleli, že pro (jejich vlastní) přestoupení lidu mého, jež měl postihnouti trest, vyhlazen byl ze země živých«.

3. »V obět za hřích«: Kristus sám pro hřichy vydal se v obět, abychom skrze něho před Bohem byli ospravedlněni.« E. G. W.

Přineseme-li takovouto obět Bohu, uvidí »símě (potomky) své«, to jest, budeme počítáni za »símě«, a »podle zaslíbení dědicové«. Gal. 13, 29. Zalm 22, 31. Kristus »vidí símě své« ve svých pravých následovnících. Bude »dlouhověký«; v tom jest poukázáno na vzkříšení. Opět bude žíti.

4. »Od té doby vždy vyšší pravda o ospravedlnění skrze víru jako mocná záře osvětlovala lítostivému hříšníkovi cestu života. Ona byla světlem, které rozptyluje temnotu, obkličující ducha Lutherova a zjevila mu moc krve Kristovy k očištění hříchů; a jako jemu, zářilo toto světlo jiným tisícům duším, hřichem obliženým na cestě ku pravému zdroji odpuštění a pokoje.« E. G. W.

5. »Naše sbory hynou nedostatkem učení o ospravedlnění skrze víru v Ježíše Krista a podobné pravdy.« (Diener, 267.)

6. »Spravedlnost jest svatost, podobnost Bohu, a ,Bůh láska jest'. 1. Jan. 4, 16. To se shoduje se zákonem Božím; neboť ,všecka přikázání tvá jsou spravedlnost' (Ž. 119, 172), a ,plnost zákona jest láska'. Řím. 13, 10. Spravedlnost jest láska a láska jest světlo a život Boží. Tato spravedlnost jest ztělesněna v Kristu a nám se jí dostane, jakmile jej přijmeme.

Spravedlnosti se nedosáhne zvláštním úsilím nebo únavnou prací, ani dary nebo obětmi; je to svobodný dar, který bývá udělen každé hladovějící a žiznící duši.« (»Myšlenky«, s. 31.)

7. »Poselství o spravedlnosti Kristově zaznívá do všech končin země, aby připravena byla cesta Pánu. To jest sláva Boží, s kterou dílo lřetího anděla dospěje k svému ukončení.« E. G. W.

8. Při první části tohoto verše myslíme na vítěze, který se vrací z bitvy a rozděluje kořist. Jako lidé hrdinstvím a udatností způsobují si veliké jméno, tak i Kristus bude mít jméno, a to »jméno, kteréž jest nad každé jméno«. Filip. 2, 9. Jeho »lup« neboli »kořist« budou duše, které vydobil v boji. A tohoto vítězství získá a tuto odměnu obdrží, »protože vylil na smrt duši svou«.

—○○○—